

Bibaanwinsten 238

Bibaanwinsten bevat de recente aanwinsten uit de Vocvo-infotheek.

- Druk op de [BLAUWE titel](#) en je komt in de [Vocvo-webcatalogus](#):
  - meer informatie over het document
  - de mogelijkheid om het document op te vragen

INHOUD

[INHOUD](#)

[Achtergrondliteratuur](#)

[Onderwijs](#)

- [Wat moeten leerlingen leren ?](#)
- [Advies - Laaggeschoolde vrouwen met een migratie-achtergrond](#)
- [Laten scholen hun sporen na ? Een studie naar langetermijneffecten van scholen op leerlingen](#)
- [Toekomstverkenningen arbeidsmarkt en onderwijs 2050. Rapportage interviews](#)
- [Trefdag - Leren vergroot kansen! - Brussel, 18 mei 2018](#)
- [EPALÉ-zine : Samen sterker in de basiseducatie](#)
- [Nieuwe perspectieven voor het schoolvak Nederlands](#)
- [Advies digitale vaardigheden ve](#)

[Cursistgericht](#)

- [Nieuws over Nieuwsbegrip - Over de uitkomsten en interpretatie van een studie naar de effecten van onderwijs in strategieën voor begrijpend lezen](#)
- [Vakdidactisch onderzoek en de onderwijspraktijk](#)
- [Duurzaam onderwijs - Groepswerk beter laten renderen ? Leer leerlingen exploratief spreken!](#)
- [Learning outcomes of exploratory talk in collaborative activities](#)
- [Neejandertaal](#)
- [NEVA - Nederlands voor anderstaligen](#)
- [Informatiepunt dyslexie](#)
- [E learning - lezen en schrijven](#)
- [Muiswerk](#)
- [Grote kansen](#)

[Docentgericht](#)

- [Digitale geletterdheid en taalvaardigheid Jeroen Clemens](#)
- [Instrument 12 : Info over projectmatig werken](#)
- [Feedback van de digitale alfabetiseringsdocent](#)

- [Naar een nieuwe verkorte lerarenopleiding : een kwaliteitsvol, bevlogen en aantrekkelijk curriculumconcept voor zij-instromers](#)

[Organisatie](#)

- [Uitdagingen voor professionalisering : naar een effectieve opleiding voor leidinggevenden \(deel 1\)](#)
- [Uitdagingen voor professionalisering : naar een effectieve opleiding voor leidinggevenden \(deel 2\)](#)
- [Stress en welbevinden bij schoolleiders : een analyse van bepalende factoren en van vereiste randvoorwaarden](#)
- [Personeelsbeleid in onderwijs : een review van veelvoorkomende HRM-praktijken in scholen.](#)
- [Regie versterkend leiderschap : een integrale aanpak naar een collectieve ambitie en een lerende cultuur](#)
- [Gesprekken die werken : maximale impact met je gesprek](#)
- [Alternative verloning 2018. Hoe het loon van uw werknemers optimaliseren?](#)
- [Acute psychische vermoeidheid op de werkvloer](#)
- [10 Mediaprofielen](#)
- [Flipping the blend through MOOC's, MALL and OIL - new directions in CALL](#)
- [Een recept voor een succesvolle implementatie van de tablet in het onderwijs !?](#)

[Taal](#)

- [Project kruid - Breng het gerecht op smaak met een toegankelijke taal](#)
- [Interculturele communicatie in het hoger onderwijs. Uit de studiedag van het NUT](#)
- [Afscheid van vakdidacticus en leesstimulator Theo Witte](#)
- [Neerlandistiek - Online tijdschrift voor taal-en letterkundig onderzoek](#)

[Sociologie](#)

- [Van risicogroepen, kansengroepen en doelgroepen naar doelen, kansen en inclusie](#)
- [Belemmeren loonkosten de werkgelegenheid voor laaggeschoolden in België ?](#)
- [Doelgroepen aan het werk ? Een blik op de arbeidsmarktpositie van de doelgroepen uit het Vlaams Doelgroepenbeleid](#)
- [Zorgtrajecten voor geïnterneerden. Hoe de uitstroom verbeteren ?](#)
- [Naar een nieuwe Brusselse gevangenis. Gedetineerden denken mee](#)
- [Van gevangeniscel naar klaslokaal. Een case study naar de NT2-modules in de gevangenis](#)
- [Minister Geens : Kleine detentieprojecten kunnen niet zomaar de gevangenis vervangen](#)
- [Moeten we alle gevangenis sluiten en vervangen door kleine detentiecentra ?](#)
- [Participatie- en inspraakinitiatieven in de gevangenis van Vlaanderen en Brussel : een kwalitatief onderzoek naar inspraak en participatie van gedetineerden](#)
- [Participatie en internering. Een onderzoek naar de betekenis van participatie aan het vrijetijdsaanbod](#)
- [Bekendmaking hulp- en dienstverlening in de gevangenis van Antwerpen : een kwalitatief onderzoek naar de informatiekkanalen](#)
- [Dynamische veiligheid: Een kwalitatief onderzoek naar de definiëring en de relatie met hulp- en dienstverlening in de gevangenis van Antwerpen](#)
- [Educatie aan buitenlandse gedetineerden aangeboden door het thuisland. Evaluatie van de pilootprojecten van het FORINER-project](#)
- [ICT in detentie : Prison Cloud als brug tussen gevangenis en samenleving ?](#)
- [Een onderzoek naar de impact van een open of gesloten gevangenisstelsel op de toekomstige huisvesting van gedetineerden](#)
- [Wij blijven mensen! Gedetineerden over de gevangenis van de toekomst](#)
- [Zin en onzin van het penitentiair verlot](#)
- [Van cipier tot 'vakbondslidder' : een eigenzinnige visie na 35 jaar ervaring in de Belgische gevangenis](#)

[Leermiddelen](#)

[Nederlandse Taal](#)

- [Luisterogen in het Museum Plantin-Moretus](#)

[Talen](#)

[Wiskunde](#)

[ICT](#)

- [Handleiding - Mijn computer is leuk. Ouders praten samen over computers, kinderen en opvoeding](#)
- [Mijn computer is leuk](#)

[Maatschappelijke oriëntatie](#)

[Verhalen](#)

[Heb je nog vragen?](#)

[Vorige bibaantwinsten](#)

[Infotheek](#)

Achtergrondliteratuur

Onderwijs

- 01 - Algemeen
- 02 - Vlaams onderwijsstructuur
- 03 - Vlaams beleid volwassenenonderwijs
- 04 - Vlaams volwassenenonderwijs
- 05 - Vlaamse netwerken en koepels volwassenenonderwijs
- 06 - Vocvo Vocb
- 08 - Europees beleid volwassenenonderwijs
- 09 - Internationaal volwassenenonderwijs
- 10 - Curriculumontwikkeling volwassenenonderwijs

[c:vocv:14172](#)

[Wat moeten leerlingen leren ?](#)

[auteur] Van Woensel, Chris. - ISSN 1373-4318 - 2018.

In: Impuls voor onderwijsbegeleiding. - Jrg. 48 (2018), nr. 4 , p. 167-172

Al eeuwen blijven de meningen over wat leerlingen moeten leren erg verdeeld.

- Moeten ze alleen leren wat nuttig is?
- Of moeten waarden en kennis het doel van vorming zijn?

Aristoteles formuleerde al een antwoord eigen aan zijn cultuur en zijn tijd.

Onze generatie probeert ook antwoorden op deze vragen te formuleren en Chris Van Woensel zoekt mee in *Wat moeten leerlingen leren?* Ze stootte op een recent boek van een groep auteurs over vorming en humaniora en verdiepte zich erin.

Ze las en analyseerde de dertien essays en vond een boeiende bijdrage aan de discussie over onderwijs en vorming. Maar in die vele verschillende visies op vorming door onderwijs vindt ze onvoldoende terug welke mens ze dan wel beogen.

[Blog Impuls](#)

[c:vocv:14126](#)

[Advies - Laaggeschoolde vrouwen met een migratie-achtergrond](#)

- Brussel : Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), 2018. - 42 p.

COMD_20180523_vrouwen_migratieachtergrond_ADV.docx

In bijgevoegd advies op eigen initiatief focust de Commissie *Diversiteit op laaggeschoolde vrouwen met een migratie-achtergrond* (niet-EU15). Zij bevinden zich op het snijpunt van de drie assen gender, etniciteit en geschooldheid en vormen één van de sterkst ondervertegenwoordigde groepen op de Vlaamse arbeidsmarkt. Ze combineren een lage werkzaamheidsgraad (35,4%) met een hoge werkloosheids- (17,6%) en inactiviteitsgraad (57,0%).

De gezamenlijke toekomstvisie van de Vlaamse sociale partners gericht op duurzame inclusieve groei vormt de basis voor dit advies. De commissie pleit voor een effectieve en kwaliteitsvolle oriëntering van deze groep naar de arbeidsmarkt. De preventieve rol van het onderwijs is daarin cruciaal gezien het om een eerder jonge bevolking gaat en meisjes met een migratie-achtergrond al een moeilijker start kennen in het onderwijs.

Daarnaast is het belangrijk en doet de commissie aanbevelingen om te komen tot een duurzame tewerkstelling van deze groep door in te zetten op een snelle positieve

werkervaring voor nieuwkomers, een vlotte doorstroom naar de arbeidsmarkt in latere levensfasen van deze vrouwen en het ondersteunen van eventuele stappen naar ondernemerschap.

Verder doet de commissie aanbevelingen omtrent het belang van een goede monitoring, een ondersteunend en flankerend beleid en een krachtdadige aanpak van discriminatie.

- [Klik voor meer info](#)
- [VRTnieuws](#)

[c:vocv:14157](#)

[Laten scholen hun sporen na ? Een studie naar langetermijneffecten van scholen op leerlingen](#)

[auteur] Vanwynsberghe, Griet ; [auteur] Vanlaar, Gudrun ; [auteur] Van Damme, Jan ; [auteur] De Fraine, Bieke. - ISSN 1373-4318 - 2018.

In: Impuls voor onderwijsbegeleiding. - Jrg. 48 (2018), nr. 3 , p. 142-149

Griet Vanwynsberghe haalde de pers met haar doctoraatsonderzoek met de opvallende conclusie dat het er niet toe doet of je kind naar een lagere school gaat met veel of weinig kansarme kinderen. Op de latere studieresultaten en schoolcarrière van je kind heeft dat geen enkele invloed. Maar ze onderzocht veel meer. Ook de langetermijneffecten van secundaire scholen werden onderzocht.

De onderzoekster bekeek ook de verschillen tussen de onderwijsnetten, maar merkte dat die beperkt zijn. Meer van die interessante bevindingen en implicaties voor het onderwijsbeleid, de scholen en de leraren kun je in 'Laten scholen hun sporen na?' lezen.

[Blog Impuls](#)

[c:vocv:14168](#)

[Toekomstverkenningen arbeidsmarkt en onderwijs 2050. Rapportage interviews](#)

[auteur] Vansteenkiste, Sarah ; [auteur] Sourbron, Michelle ; [auteur] Pasgang, Katleen ; [auteur] Vandevoort, Lief ; [auteur] Lamberts, Lief ; [auteur] Knipprath, Heidi ; [auteur] Nicaise, Ides. - ISBN13 9789088731365 - Leuven : Steunpunt Werk. HIVA KU Leuven, 2018 ; SONO - Steunpunt voor Onderwijsonderzoek. - 74 p.

Werk.Rapport. 2018, nr. 1

Een rapport in opdracht van de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport & de Vlaamse minister van Onderwijs

Samen uitgegeven met: [Toekomstverkenningen arbeidsmarkt 2050 / Sels, Luc. - Leuven, 2017](#)

Het denken over toekomstgericht onderwijs- en arbeidsmarktbeleid dringt zich steeds meer op. In het kader van de nota Visie 2050 van de Vlaamse Regering verscheen bijgevolg in 2017 de transitienota Toekomstverkenningen Arbeidsmarkt 2050 (Sels, Vansteenkiste & Knipprath, 2017).

In deze nota werd de impact van technologie en digitalisering op de arbeidsmarkt, vereiste competenties en onderwijs verkend.

In het rapport *Toekomstverkenningen arbeidsmarkt en onderwijs 2050 Rapportage interviews* van Steunpunt Werk en Steunpunt SONO wordt verslag gemaakt van een veertigtal diepte-interviews met bevoorrechte gesprekspartners in het onderwijsveld en op de arbeidsmarkt om de bevindingen van de eerste transitienota verder te verrijken (Sels, Vansteenkiste & Knipprath, 2017).

Naast het verder verfijnen en verrijken van het initiële rapport hadden deze interviews ook als doelstelling het helpen opzetten van een transitieruimte met denkers en doeners op vlak van arbeidsmarkt en onderwijs, en het opstellen van een systeemanalyse.

Nadenken over de toekomst van de arbeidsmarkt en het onderwijs was een inspirerende maar niet altijd evidente vraag voor onze gesprekspartners. Met name wanneer die toekomst zo ver reikt als 2050. De uitdagingen voor vandaag en morgen zijn volgens de gesprekspartners

vooral toenemende diversiteit en digitalisering, maar ook krapte op de arbeidsmarkt.

Doorheen de hoofdstukken zitten dan ook impliciet aanbevelingen verweven in de droombeelden, ervaren knelpunten en initiatieven die relevant kunnen zijn voor overheden en andere instanties. Sleutelwoorden die we in deze droombeelden, knelpunten en initiatieven terugvinden voor onderwijs zijn samenwerking en autonomie, op alle niveaus: leerling, leerkracht, directies, opleiders en maatschappelijke organisaties.

Daarnaast werden uit de gesprekken nog een reeks bredere aanbevelingen gedestilleerd waarmee het rapport afsluit: nood aan dynamische langetermijnstrategie, nood aan een holistische aanpak, nood aan ondersteunende sociale partners en overheid en nood aan wendbaarheid.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14129](#)

[Trefdag - Leren vergroot kansen! - Brussel, 18 mei 2018](#)

- 2018.

Presentaties - Op 18 mei organiseren Vocvo en het departement Onderwijs en Vormingen de *Trefdag Leren vergroot kansen!*. Hiervoor werken ze nauw samen met o.a. het Netwerk tegen armoede, Welzijnsschakels en de Federatie Centra voor Basiseducatie.

Het thema voor deze trefdag is het versterken van (laaggeletterde) volwassenen in kansarmoede. We nodigen iedereen uit die bij zijn lespraktijk in aanraking komt met mensen in kansarmoede.

Daarbij kan - door de aard van het werk - de focus liggen op zowel persoonlijk, educatief als professioneel vlak - bij opleiders van Centra voor Basiseducatie, Centra voor Volwassenenonderwijs, VDAB, lerarenopleidingen en onderwijs in detentie

Op de trefdag reflecteren en leren we aan de hand van ervaringen, getuigenissen en inzichten over kansarmoede en het versterken van mensen. We organiseren dialoog en ontmoeting. De trefdag biedt inzichten en inspiratie voor de eigen praktijk, in welke setting dan ook.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14169](#)

[EPALE-zine : Samen sterker in de basiseducatie](#)

[auteur] Nicolay, Karine. - (2018).

In: <https://ec.europa.eu/epale/nl/node/71660>

Centra voor Basiseducatie, en bij uitbreiding alle organisaties in de volwasseneneducatie, kunnen niet meer om samenwerking heen. Laaggeletterdheid is immers niet alleen een onderwijsvraagstuk, maar een complexe maatschappelijke uitdaging. In het EPALE-zine 'Samen sterker in de basiseducatie' vind je mooie voorbeelden van hoe Centrum voor Basiseducatie Open School Antwerpen zocht naar nieuwe invalshoeken om vruchtbare samenwerkingen op gang te brengen en te onderhouden.

Maar je leest er ook hoe er verder in Vlaanderen, Nederland en andere Europese landen effectief wordt samengewerkt.

- [Cursist centraal in Basiseducatie na OKAN](#)
- [Samenwerken loont, maar staat onder druk - Inge Schuurmans](#)
- [Dossier: Regionale samenwerking bij het leren en ontwikkelen van volwassenen - Epale NL](#)
- [Strategisch beleidsplan Netwerk Basiseducatie - Stefan Paredis](#)
- [Filet Divers, zoveel meer dan een sociale kruidenier](#)
- [Werkplan Nederlands Basis](#)
- [Unieke samenwerking tussen CBE en CVO](#)
- [Word hulptrainer, leer Nederlands en zoveel meer - Helga Gehre](#)
- [Low-literate students from all over the world play theatre together in Antwerp - Tania Polak](#)

→ [Plan A om te werken aan competenties](#)

[c:vocv:14181](#)

[Nieuwe perspectieven voor het schoolvak Nederlands](#)

[auteur] Coppen, Peter-Arno. - ISSN 1566-2705 - 2018.

In: Levende Talen magazine. - Jrg. 105 (2018), nr. 5, p. 49-51

Niemand die in het onderwijs zit zal het ontgaan zijn: in 2018 worden de curricula van negen leergebieden door ontwikkelteams van docenten en schoolleiders tegen het licht gehouden. In een ontwikkeltraject kan iedereen in vier feedbackmomenten een eigen visie aan de ontwikkelteams voorleggen.

Naar aanleiding hiervan schreven de *Meesterschapsteams Nederlands* een visiestuk. Wat zijn daarvan de belangrijkste ingrediënten? Een bespreking.

→ [Neerlandistiek voor de klas](#)

→ [Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14154](#)

[Advies digitale vaardigheden ve](#)

- Ede, Steunpunt Basisvaardigheden, 2018. - 39 p.

Het advies eindtermen digitale vaardigheden is in de zomer van 2017 opgeleverd. Op basis daarvan zijn de opleidingen digitale vaardigheden middels een ministeriële regeling toegevoegd aan de WEB.

Vanaf 1 januari 2018 kunnen met het WEB budget ook deze opleidingen voor volwassenen worden ingekocht door gemeenten. Ook kan hiervoor door aanbieders diploma erkenning worden aangevraagd.

[Klik voor meer info](#)

Cursistgericht

11- Agogiek – didactiek

12 - Didactiek – basiseducatie

13 - Keuze en activeringsactiviteiten

14 - Traject- en cursistenbegeleiding – intake

15 - Evalueren cursisten

16 - Zorg

17 - EVC eerder verworven competenties EVK eerder verworven kwalificaties

18 - ERK Europees referentiekader

19 - Geletterdheid

20 - Ouders en school

22 - E-leren

23 - Duale trajecten

[c:vocv:14182](#)

[Nieuws over Nieuwsbegrip - Over de uitkomsten en interpretatie van een studie naar de effecten van onderwijs in strategieën voor begrijpend lezen](#)

[auteur] de Glopper, Kees. - ISSN 1566-2713 - 2018.

In: Levende Talen Tijdschrift - Jrg. 19 (2018), nr. 2 ; p. 26-32

Kees de Glopper bespreekt het proefschrift van Mariska Okkinga: *Teaching reading strategies in classrooms. Does it work?*

Daarin doet zij verslag van een tweejarige experimentele studie op 10 vmbo-scholen naar de effecten van *Nieuwsbegrip*, de methode voor begrijpend lezen die ontwikkeld is door de CED-groep.

De uitkomsten zijn teleurstellend voor wie waarde hecht aan onderwijs in leesstrategieën: *Nieuwsbegrip* heeft na één en ook na twee jaar geen hoofdeffect op begrijpend lezen.

Niettemin geeft het onderzoek van Mariska Okkinga stof tot nadenken, stelt De Glopper. Reden om het uitgebreid te bespreken en stil te staan bij de betekenis ervan voor het onderzoek naar en de praktijk van het onderwijs in begrijpend lezen.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14183](#)

[Vakdidactisch onderzoek en de onderwijspraktijk](#)

- ISBN13 9789082158229 - Utrecht : Vereniging van Leraren in Levende Talen, 2018. - 104 p.

- Hoe bevorder je kritisch denken bij leerlingen?
- Hoe geef je individuele feedback op spreekvaardigheid als je klassen van meer dan dertig leerlingen hebt?
- Waarom blijft doeltaal-voertaal toch zo lastig om uit te voeren?
- Hoe organiseer je schrijfonderwijs in havo 4?
- Welke strategieën kun je leerlingen aanbieden om de werkwoordspelling beter onder de knie te krijgen?
- Waarom hechten we bij de vreemdetalenles zo veel waarde aan grammaticaonderwijs, terwijl dit vaak helemaal niet zo effectief is?
- En kunnen we misschien wel zonder grammaticaonderwijs?

Dit zijn slechts enkele van de vragen die centraal staan in de LTM-special Vakdidactisch onderzoek en de onderwijspraktijk.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14165](#)

[Duurzaam onderwijs - Groepswork beter laten renderen ? Leer leerlingen exploratief spreken!](#)

[auteur] Van den Branden, Kris. - 2018.

In:

<https://duurzaamonderwijs.com/2018/06/27/groepswork-beter-laten-renderen-leer-leerlingen-exploratief-spreken/>

Blog - Kris Van den Branden

Groepswork in de klas: dat levert vaak te veel decibels op en te weinig leren. Vaak luisteren leerlingen nauwelijks naar mekaar, proberen ze elkaar te domineren en leren weinig bij. Maar gelukkig valt daar iets aan te doen.

Jan T'Sas promoveerde onlangs op een proefschrift over de interactie tussen leerlingen tijdens groepswork.

→ [Learning outcomes of exploratory talk in collaborative activities - T' Sas Jan](#)

→ [Neejandertaal.be](#)

[c:vocv:14166](#)

[Learning outcomes of exploratory talk in collaborative activities](#)

Hoofdtitel: Nederlandse titel: Leereffecten van exploratieve gesprekken tijdens groepswork

[auteur] T'Sas, Jan ; [prom.] Simons, Mathea ; [prom.] De Maeyer, Sven. - ISBN13 978-90-5728-584-4 - Antwerpen : Universiteit Antwerpen, 2018. - 312 p.

Proefschrift voorgelegd tot het behalen van de graad van doctor in de onderwijswetenschappen aan de Universiteit Antwerpen

De resultaten van het onderzoek:

De gesprekken die de leerlingen voerden werden nauwkeurig geanalyseerd op taalgebruik, het gebruik van argumenten, beurtwisseling, de lengte van uitspraken enz. De toetsen leverden informatie op over het probleemoplossend vermogen van de leerlingen. Dat leidde tot de volgende resultaten:

- Leerlingen die exploratief leerden spreken, scoorden na drie maanden significant hoger op probleemoplossende toetsen. Hun score steeg met gemiddeld 10%, in één van de klassen zelfs met 20%. In de controleklassen gingen de groepjes leerlingen er helemaal niet op vooruit. * In scholen waar leerkrachten minstens twee keer per week groepswork deden met exploratieve gesprekken, waardoor de techniek goed werd ingeslepen, scoorden de leerlingen ook individueel hoger op de probleemoplossende toets.
- Leerlingen die exploratief leerden spreken, gebruikten steeds meer typische woorden/woordgroepen als Waarom?, Ik denk dat, Wat denk jij?, Zijn we het eens? enz. Ze gebruiken die woorden nu ook efficiënter en doelmatiger dan de andere leerlingen.
- Leerlingen die exploratief leerden spreken, gebruikten na drie maanden ook meer argumenten tijdens het groepswork. Bovendien steeg de talige kwaliteit van hun argumenten: ze legden hun redeneringen beter en met langere zinnen uit.
- Nog tijdens exploratieve gesprekken werden de spreekbeurten tijdens het groepswork eerlijker verdeeld. Het kwam na drie maanden minder voor dat één leerling het gesprek domineerde of nauwelijks deelnam aan het gesprek.
- De resultaten verschillen nauwelijks bij jongens of meisjes, al maken meisjes wel meer vooruitgang bij het gebruik van de exploratieve taal. Wel invloed heeft het wiskundeniveau van de leerlingen. Leerlingen die sterk zijn in wiskunde, maakten de grootste vooruitgang inzake exploratief spreken.
- In één school werd vooraf een pilotonderzoek afgenomen. Daar zaten toevallig de meeste taalzwakke leerlingen. De resultaten waren daar bij de sterkste van het hele onderzoek. Taalzwakke leerlingen bleken de woordenschat van exploratieve gesprekken echt te leren en ze ervoeren ze als een handige tool om zich uit te drukken en hun beurt tijdens het gesprek op te eisen. Ook hun probleemoplossend vermogen nam significant toe. Hoewel een pilotstudie strikt genomen buiten het onderzoek valt, wijst dit op het extra belang van taal bij leren.
- De leerkrachten die deelnamen aan het experiment kijken bijzonder positief terug op de evolutie van hun leerlingen. In bijna alle onderzoeksscholen wordt de aanpak voortgezet en zelfs uitgebreid naar andere leerjaren. - (uit Persbericht 2018-06-18)

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14167](#)

[Neejandertaal](#)

[auteur] T'Sas, Jan. - Brussel : 2018.

In: <http://www.neejandertaal.be/>

Didactiek Nederlands - nieuwe ideeën.

- Taalbeschouwing vanuit taalvaardigheid
- Leesplezier met een E
- Sprekend leren

[c:vocv:14161](#)

[NEVA - Nederlands voor anderstaligen](#)

- Katholieke Hogeschool Kempen - BE, (2018) ; Universiteit van Tilburg - NL ; Universiteit van Wenen - AT.

In: <http://neva.ned.univie.ac.at/>

NEVA-project!

Leer je Nederlands?

We hebben voor jou materiaal ontwikkeld waarmee je je kennis van het Nederlands kunt oefenen en uitbreiden.

Ben je docent Nederlands?

We stellen enkele lesideeën en vakdidactische informatie ter beschikking.

Doelstellingen

Er worden informatie, ervaringen en goede praktijk uitgewisseld over:

Vakdidactische problemen op het terrein van Nederlands als Tweede Taal en als Vreemde Taal

- de vakdidactiek voor het aanleren van Nederlands als tweede en vreemde taal
- de specifieke aanpak voor het aanleren van Nederlands aan anderstalige volwassenen
- een eigen benadering voor hoog- en laaggeschoolde anderstalige volwassenen Onderwijs Cultuur en geschiedenis van de Nederlandstalige landen voor volwassenen
- de introductie van anderstaligen in de Nederlandstalige literatuur, cultuur en samenleving
- innoverende vormen van onderricht in de Nederlandse taal en cultuur voor de doelgroep
- Innovatieve technieken op het terrein van het onderwijs van de Nederlandse taal en cultuur
- innovatieve inzet van audiovisueel materiaal, ICT-materiaal en online cursussen
- databases, documentatiecentra e.a. hulpmiddelen bij het taalonderwijs en het onderwijs van literatuur, geschiedenis en cultuur via een nieuw zelfleerplatform dat in dit project voor het eerst transnationaal zal worden ingezet. Centraal in het project staan het evalueren en verbeteren van de praktijk van het onderwijs en de transnationale samenwerking en het intensifiëren van de contacten met lokale initiatieven op het terrein van Nederlands voor anderstaligen.

[c:vocv:14149](#)

Informatiepunt dyslexie

- (2018).

In: <https://www.informatiepuntdyslexie.nl/>

Recent heeft het ministerie van OCW een meerjarige subsidie verstrekt voor het Programma Preventieve en Integrale aanpak Dyslexie en Hulpmiddelen Onderwijs.

In het kader van dit Stimuleringsprogramma zouden scholen beter in staat gesteld moeten worden om systematisch te kunnen werken aan preventie en het op integrale en effectieve manier aanpakken van laaggeletterdheid, leesproblemen en dyslexie.

Dit in samenwerking met ouders, zorgverleners, besturen, samenwerkingsverbanden en beleidsorganen.

[c:vocv:14151](#)

E learning - lezen en schrijven

- (2018).

In: <https://elearning.lezenenschrijven.nl/>

E-learning - Aanpak van laaggeletterdheid (voorheen *Taal maakt gezonder*).

Wil je met een investering van 45 minuten het verschil maken?

Met de e-learning *Aanpak van laaggeletterdheid* leer je hoe je laaggeletterde patiënten/cliënten kunt herkennen en motiveren tot taalscholing.

Aan de orde komen:

- aard en omvang van laaggeletterdheid
- relatie van laaggeletterdheid met gezondheid
- herkennen van laaggeletterdheid
- wat je kunt doen

Heb je de e-learning met succes volbracht, dan kun je een certificaat downloaden en daarmee accreditatiepunten aanvragen. Om je vaardigheden om laaggeletterdheid te bespreken te oefenen, kun je de workshop 'Bespreken van laaggeletterdheid' organiseren binnen je organisatie.

Dit is een e-learning voor iedereen die in het werk te maken heeft met mensen die moeite hebben met lezen en schrijven. De e-learning duurt ongeveer 45 minuten en wordt afgesloten met een toets van 20 vragen.

[c:vocv:8966](#)

Muiswerk

In: <http://www.muiswerk.nl/>

Muiswerk Educatief is ontwikkelaar en uitgever van diagnostisch toets- en oefenmateriaal voor alle onderwijssoorten.

- [Woordenboek App](#)
- [Reken App](#)

[c:vocv:14120](#)

[Grote kansen](#)

- (2018).

In: <https://www.grotekansen.be/nl/home/1>

Voor wie werkt met kinderen van 0 tot 6 jaar (en meer) 'Kleine Kinderen, Grote Kansen' ondersteunt je om met kinder- en kansarmoede om te gaan.

Deze site reikt hiervoor hefboomen aan en biedt inspiratie. Want hefboomen kunnen met een kleine kracht grote zaken doen bewegen:

- Maak van de interacties tussen jou en de kinderen en tussen kinderen onderling kwaliteitsvolle interacties vier hefboomen die je daarin ondersteunen
- Stel je eigen beeldvorming, handelen en denken in vraag drie hefboomen die je blikveld verruimen
- Denk samen met je team na over de verbindende concepten om dit alles waar te maken vier hefboomen
- Ontdek de samenhang tussen de hefboomen de Kinderrechten

Docentgericht

25 - VTO vorming, training en opleiding

26 - VTO vorming, training en opleiding – basiseducatie

27 - Evalueren docenten

[c:vocv:14122](#)

[Digitale geletterdheid en taalvaardigheid Jeroen Clemens](#)

[auteur] Clemens, Jeroen. - ISSN 1566-2705 - 2018.

In: Levende Talen magazine. - Jrg. 105 (2018), nr. 4, p. 22-26

De laatste tijd staat digitale geletterdheid sterk in de belangstelling. Maar het is een heel brede term, die soms verwarring geeft.

Digitale geletterdheid is ook gewoon een uitbreiding van geletterdheid, kunnen lezen en schrijven, maar dan online. Hiervoor is traditioneel taalonderwijs niet voldoende. Leerlingen geletterd maken is ons vak, dus hebben leraren Nederlands een nieuwe uitdaging.

Een toelichting.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14124](#)

[Instrument 12 : Info over projectmatig werken](#)

- SLO. - 6 p.

Info over projectmatig werken is vooral een leesstuk, meer dan een doe-instrument.

Het stuk bevat overwegingen om tot projectmatig werken over te gaan, aanwijzingen voor de randvoorwaardelijke en organisatorische voorbereidingen en checklists om eventuele manco's bijtijds te signaleren en te verhelpen.

De informatie leent zich voor zelfstudie en kan zo bijdragen tot ieders individuele professionalisering. Zelfstudie gevolgd door een gezamenlijke teambespreking verheldert collectief de rollen die projectmatig werken van docenten vraagt, en vergemakkelijkt de rol- en taakverdeling bij gezamenlijke projecten.

Aanbevolen voor startende teams! Info over projectmatig werken laat zich in 20 minuten lezen. Gezamenlijke bespreking, af te ronden met harde afspraken over projectmatig werken, neemt, afhankelijk van het aantal gesprekspartners anderhalf á twee uur.

- [SLO](#)
- [Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14148](#)

[Feedback van de digitale alfabetiseringsdocent](#)

[auteur] van de Craats, Inneke. - Amsterdam : Beroepsvereniging van docenten NT2 (BV NT2), 2014. - 13 p.

In: [B. Bossers \(Ed.\), Vakwerk 9. Amsterdam: Beroepsvereniging van docenten NT2. - 2014, 93-106](#)

Vraagstelling: Of correctieve feedback effectief is, is moeilijk te bepalen.

Feedback van een echte docent is zelden systematisch, consistent, intensief en duidelijk. Een digitale lesgever is dat wel en is dus ideaal om te oefenen, bijvoorbeeld om klank-letterkoppeling en woordherkenning in het alfabetiseringsproces onder de knie te krijgen. Met spraakherkenning is het mogelijk geworden om ook een goed/fout-oordeel te geven.

Dit artikel analyseert de feedback van een digitale lesgever en de betekenis daarvan voor on- en laaggeletterde NT2-leerders. Beoordeeld wordt het programma *DigiLin*, dat gericht is op vier talen: Fins, Duits, Nederlands en Engels. Het is gebaseerd op de didactiek van het programma FC Sprint en is gericht op de autonome, zelfstandige leerder.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14173](#)

[Naar een nieuwe verkorte lerarenopleiding : een kwaliteitsvol, bevlogen en aantrekkelijk curriculumconcept voor zij-instromers](#)

[auteur] Brille, Lisa ; [auteur] Flamez, Eveline ; [auteur] Verellen, Miet ; [auteur] Wilke, Marjolien Wilke. - ISSN 1373-4318 - 2018.

In: *Impuls voor onderwijsbegeleiding*. - Jrg. 48 (2018), nr. 4 , p. 173-189

Het hoger onderwijs neemt vanaf september 2019 de opleiding van de zij-instromers van de CVO's over. Deze grote transitie ging gepaard met een project om het veranderingsproces doordacht aan te pakken zodat de bestaande expertise gewaarborgd bleef maar dat er voor die zij-instromers ook een andere weg ingeslagen werd.

In *Naar een nieuwe verkorte lerarenopleiding* stellen de onderzoekers terecht een aantal essentiële vragen omtrent visie op leraarschap en lerarenopleiding, wat de noden en behoeften zijn en wat daar voor nodig is. Als voorbeeld van hun omschreven curriculumconcept ontwikkelden ze een realpractice van een opleidingsonderdeel en moduleplan voor MAVO/PAV als tweede didactiek.

[Blog Impuls](#)

Organisatie

- 29 - Inspectie
- 30 - Kwaliteitszorg
- 31 - Management – organisatie
- 32 - Management – personeel
- 33 - Welzijn op het werk
- 34 - Financieel beleid
- 36 - Kennis en informatiemanagement
- 37 - Communicatie en presentatie
- 38 - ICT – ontwikkeling

[c:vocv:14156](#)

[Uitdagingen voor professionalisering : naar een effectieve opleiding voor leidinggevend](#)

[\(deel 1\)](#)

[auteur] Valcke, Andries ; [auteur] Vandermolen, Kristel ; [auteur] Rotsaert, Tijs ; [auteur] Vanderlinde, Ruben. - ISSN 1373-4318 - 2018.

In: Impuls voor onderwijsbegeleiding. - Jrg. 48 (2018), nr. 3 , p. 112-122

Samen uitgegeven met: [Uitdagingen voor professionalisering : naar een effectieve opleiding voor leidinggevend \(deel 2\) / Valcke, Andries. - 2018](#)

Het is een hele uitdaging binnen onderwijs om leidinggevend opgeleid te krijgen. Professionalisering vraagt tijd en doelgerichtheid. Met een paar nascholingsnamiddagen ressorteren we weinig effect. Nee, dit vraagt meer. Dit vraagt loopbaanbegeleiding en de uitbouw van een continuüm.

- In dit eerste luik bespreken de auteurs dit professioneel continuüm voor leidinggevend van het GO! Ze onderzoeken ook of deze opleiding effect oplevert.
- In een tweede luik in Impuls 48/4 (juni 2018) lezen we hoe ze de opleiding monitoren. Deze bijdragen beschrijven concreet hoe ze dit vorm gaven.

[Blog Impuls](#)

[c:vocv:14171](#)

[Uitdagingen voor professionalisering : naar een effectieve opleiding voor leidinggevend](#)

[\(deel 2\)](#)

[auteur] Valcke, Andries ; [auteur] Vandermolen, Kristel ; [auteur] Rotsaert, Tijs ; [auteur] Vanderlinde, Ruben. - ISSN 1373-4318 - 2018.

In: Impuls voor onderwijsbegeleiding. - Jrg. 48 (2018), nr. 4 , p. 156-166

Samen uitgegeven met: [Uitdagingen voor professionalisering : naar een effectieve opleiding voor leidinggevend \(deel 1\) / Valcke, Andries. - 2018](#)

In Impuls 48/3 (blz. 112- 122) las u al over de GO!-opleiding voor leidinggevend en hoe de ontwerpprincipes aan effectieve professionaliseringsinitiatieven werden getoetst.

In deel 2 van *Uitdagingen voor professionalisering: naar een effectieve opleiding voor leidinggevend* vragen de auteurs zich af welk effect die initiatieven hebben. Wat moeten ze evalueren om zicht te krijgen op de impact van professionalisering? Maar ook blijft de vraag naar methoden en instrumenten van evaluatie. We kunnen volgen hoe ze de opleiding monitorden en hoe ze de effecten in kaart brachten. Als je dergelijke opleidingen consequent opvolgt, met tussentijdse bevragingen en besprekingen, krijg je een goed beeld van de ervaringen en weet je wat je moet bijsturen en borgen.

[Blog Impuls](#)

[c:vocv:14152](#)

[Stress en welbevinden bij schoolleiders : een analyse van bepalende factoren en van vereiste randvoorwaarden](#)

[auteur] Devos, Geert ; [auteur] Vanblaere, Bénédicte ; [auteur] Bellemans, Lore. - Gent : Steunpunt voor Onderwijsonderzoek - SONO, 2018. - 37 p.

- Hoe staat het met het welbevinden en het stressgehalte van schoolleiders in het basis- en het secundair onderwijs in Vlaanderen?
- Hoe ontwikkelt de situatie zich voor sterke schoolleiders, schoolleiders in scholen met veel directiewissels en scholen met een kansarme leerlingenpopulatie?
- Wat zijn mogelijke aanbevelingen voor het beleid en de andere betrokken onderwijsactoren?

Om op deze vragen een antwoord te formuleren, werd een onderzoek gevoerd door de

onderzoeksgroep BELLON van de Universiteit Gent.

Met deze praktijkbrochure willen we aan diverse onderwijsactoren een samenvatting van de resultaten en aanbevelingen bieden.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14153](#)

[Personeelsbeleid in onderwijs : een review van veelvoorkomende HRM-praktijken in scholen.](#)

[auteur] Vanblaere, B. ; [auteur] Tuytens, M. ; [auteur] Devos, G.. - Gent : Steunpunt voor Onderwijsonderzoek - SONO,, 2017. - 25 p.

SONO/2017.OL2.3/3

Er wordt steeds meer gefocust op het potentieel dat een goed personeelsbeleid heeft voor het verhogen van de kwaliteit van het lerarenteam en bijgevolg dus ook van het onderwijs. Toch blijkt HRM nog steeds minder ontwikkeld in onderwijs.

Via een grondige reviewstudie proberen we een overzicht te geven van de verschillende aspecten waar scholen rekening moeten mee houden wanneer zij hun personeelspraktijken en hun totale personeelsbeleid vormgeven.

In deze review worden vier belangrijke personeelspraktijken belicht die bijdragen aan de bekwaamheid en de motivatie van leerkrachten:

- personeelsinzet,
- professionele ontwikkeling,
- leerkrachtelevaluatie en
- beloningssystemen.

Per personeelspraktijk belichten we wat in onderzoek als relevante factoren (zowel antecedenten als uitkomsten) zijn aangeduid.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14155](#)

[Regie versterkend leiderschap : een integrale aanpak naar een collectieve ambitie en een lerende cultuur](#)

[auteur] Van Loon, Elena Carmona ; [auteur] Simons-De Roo, Désirée. - ISBN13 978-90-8850-798-4 [paperback] - Amsterdam : SWP, 2018

Dit boek biedt een praktische en inspirerende integrale aanpak voor het leiding geven in het onderwijs

- Hoe geef je leiding aan een lerende organisatie?
- Hoe zorg je ervoor dat er een professionele en inspirerende cultuur ontstaat waar de collectieve ambitie zichtbaar en voelbaar is in de school?

Het onderwijs wil altijd door. Daar schuilt een vitale kracht in. Het kan ook maken dat men in de waan van de dag opgaat in allerhande activiteiten. Het maken van gerichte keuzes op basis van aandacht en waarden in de school maakt dat de school veerkrachtig blijft en men er zinvol en bevlogen kan werken.

Het verdelen van verantwoordelijkheden op basis van talent maakt dat er ruimte is voor ieders inbreng in het verzorgen van goed onderwijs. Een onderwijsleider maakt dat mogelijk en laat zien waar de school voor staat, werkt onderscheidend naar buiten toe en verbindend in het team. Iedereen doet ertoe. En dat is nodig om het mechanisme der relaties dat draait in

de school een vliegwiel te kunnen laten zijn dat energie genereert! Regieversterkend leiderschap biedt een praktische en tevens inspirerende integrale aanpak waarin aandacht, onderscheiden en verbinden kernbegrippen zijn.

Tevens maakt het concreet hoe een gesprekscyclus en een strategisch plan, dat tevens een compact schoolplan is, met elkaar samenhangen en elkaar versterken wanneer iedereen in de school betrokken is bij het scheppen hiervan.

[c:vocv:14123](#)

[Gesprekken die werken : maximale impact met je gesprek](#)

[auteur] van den Berg, Ineke ; [auteur] Kanters, Tineke. - ISBN13 978-94-6272-139-5 [paperback] - Zaltbommel : Uitgeverij Thema, 2018. - p.

Dit is een inspirerend boek vol praktische tips, om directer, persoonlijker en doelgerichter met elkaar in dialoog te gaan. Om verder te komen in het werk door beter gebruik te maken van talenten en ambities.

Als je gesprekken werken, geeft dat plezier en voldoening in de samenwerking. Op het werk wordt veel gesproken maar meestal niet alles gezegd. Van de tweewekelijkse bila tot de jaarlijkse beoordelingscyclus: op z'n slechtst houdt het niet meer in dan sociaal wenselijk gedrag en het uitvoeren van rituelen.

Beoordelingsgesprekken kosten bedrijven in Nederland een miljard euro per jaar en leveren niets op dan frustratie, aldus docent HRM aan de Vrije Universiteit Kilian Wawoe in het NRC. Zonde van onze tijd en energie dus. Regelmatig een goed gesprek levert meer op.

Dit boek pleit ervoor om wél tijd en energie in gesprekken op het werk te stoppen. En dan niet alleen voor leidinggevenden. En zeker niet alleen op die formele gespreksmomenten. Want in een wereld waarin verandering de constante, en flexibiliteit de norm is, is praten over nu en de toekomst de sleutel tot succes.

Het resultaat is een optimale aansluiting tussen de wensen en verwachtingen van de organisatie en de medewerker. Van iedere medewerker in een organisatie wordt verwacht dat hij vanuit gelijkwaardigheid en in openheid die afstemming kan en wil aangaan. Bovendien draagt een goed gesprek bij aan het te lijf gaan van werkstress, een van de grootste bedreigingen voor werkend Nederland.

Het is dus tijd voor een nieuw type gesprek.

Gesprekken die werken daagt je uit om het anders aan te pakken en van de gebaande gesprekpaden af te wijken. Neem de tijd, verras jezelf en de ander, beweeg naar de spanning toe, zwicht niet voor zwijgen, laat wél het achterste van je tong zien, focus op talent en zuiver de lucht. Voor meer voldoening in je werk en plezier in je werkrelaties.

[c:vocv:14170](#)

[Alternatieve verloning 2018. Hoe het loon van uw werknemers optimaliseren?](#)

[auteur] Wellemans, Nathalie. - ISBN13 9782807204010 - Brussel : Intersentia, 2018. - 744 p.

Een geactualiseerd overzicht van de extralegale voordelen. Het basisloon van werknemers wordt steeds vaker aangevuld met allerhande extralegale voordelen.

Deze vormen van alternatieve verloning zijn bijzonder aantrekkelijk voor de werkgever. Ze bieden hem de mogelijkheid om te ontsnappen aan de hoge fiscale en parafiscale druk. Werkgevers zijn dan ook enorm bedreven in het gebruiken en bedenken van alternatieve loonvormen: bedrijfswagens, bonussen, ...

Deze wijze van verloning is bovendien een handige manier om de werknemer aan het bedrijf te binden en speelt bijgevolg een cruciale rol in de verhouding werkgever-werknemer. De vraag rijst wat alternatieve verloning precies inhoudt. De afbakening van het begrip heeft immers verregaande implicaties op het vlak van de belastingen en de sociale bijdragen.

Dit boek geeft een duidelijk overzicht van de meest voorkomende alternatieve loonvormen. Elke loonvorm wordt apart onder de loep genomen: Wat zijn de consequenties op het vlak van de sociale bijdragen? Wat zijn de fiscale gevolgen voor de werkgever en de werknemer? Indien nodig, worden ook juridische aspecten toegelicht.

Deze editie 2018 is verrijkt met talrijke nieuwigheden: een nieuw hoofdstuk over de door de werkgever ter beschikking gestelde IT-tools (pc, tablet, smartphone, telefoonabonnement en internetverbinding); de toekomstige bedragen van de sociaal vrijgestelde geschenken; de sociale en fiscale behandeling van een medische check-up terugbetaald door de werkgever; een nieuw model van fiscale ruling inzake kosten eigen aan de werkgever; de behandeling van de terugbetaling van een privéverzekering aanvullend pensioen; een gedeelte over de nieuwe winstpremie (regels en modellen); de regels voorzien in 2020 voor de aftrekbaarheid van bedrijfswagens; de nieuwe mobiliteitsvergoeding (cash for car); een vergelijkende tabel (regels en cijfervoorbeeld) met niet recurrente bonus, winstpremie, participatie in het kapitaal, warrants en gewone bonus; verduidelijkingen en interpretaties in de meeste hoofdstukken; update van alle bedragen.

[c:vocv:14177](#)

[Acute psychische vermoeidheid op de werkvloer](#)

[auteur] Bourdeaud'hui, Ria ; [auteur] Janssens, Frank ; [auteur] Vanderhaeghe, Stephan. - ISSN 1379-7034 - 2018.

In: Over.Werk. Tijdschrift van het Steunpunt WAV. - Jrg. 28 (2018), nr. 1, p. 38-47

12,3% van de werknemers en 11,4% van de zelfstandige ondernemers in Vlaanderen kampen met acute psychische vermoeidheidsproblemen. Deze personen zijn wel nog aan het werk maar slagen er niet meer in om honderd procent adequaat te functioneren in hun job. Dit blijkt uit de Vlaamse werkbaarheidsmonitor van 2016.

Een gedetailleerde analyse van de kenmerken van de arbeidssituatie van deze groep levert interessant materiaal op voor de preventie van burn-out op de werkvloer. Acute psychische vermoeidheid is immers een belangrijke factor voor de diagnose van burn-out, een werkgerelateerde aandoening die individuele werknemers maar zeker ook ondernemingen in hun functioneren treft. Uiteraard spelen bij burn-out nog andere factoren een rol zoals bijvoorbeeld persoonlijkheidskenmerken of de thuissituatie, maar deze zijn niet het voorwerp van voorliggende analyse.

De klemtoon van dit artikel ligt op mogelijke sleutels in de arbeidssituatie om uitval door burn-out te voorkomen, zonder daarbij te vervallen in een discussie over verantwoordelijkheid.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14134](#)

10 Mediaprofielen

- Brussel : Mediawijs, (2017).

WAT?

- Ben je een eekhoorn die vlot van het ene naar het andere programma springt op zijn computer, tablet of smartphone?
- Of eerder een egel, die zijn stekels opzet als hij het woord 'online' nog maar hoort?

Kom het te weten aan de hand van de mediaprofieltest, tien mediaprofielen en drie hands-on methodieken.

VOOR WIE?

De tien profielen zijn ontwikkeld voor middenveldorganisaties en beleidsactoren die willen werken aan de mediacompetenties in hun organisatie of werkingsgebied. De mediaprofielen en mediaprofieltest bieden hiervoor een belangrijk startpunt.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14150](#)

Flipping the blend through MOOC's, MALL and OIL - new directions in CALL

[auteur] Orsini-Jones, Marina ; [auteur] Smith, Simon. - ISBN13 978-2-490057-16-0 - Research-publishing.net, 2018. - 97 p.

This book presents a snapshot of innovative blended learning practices that either stem from the affordances of web 2.0 technologies or illustrate the re-purposing of older ones, like the creation of tailor-made virtual learning environments, to set up telecollaborative projects.

It is based on the papers presented at the B-MELTT: Flipping the Blend through MALL, MOOCs, and (Blended) OIL New Directions in CALL symposium held at Coventry University in June 2017.

It is hoped that the work presented here can provide some ideas on pedagogically sound ways of blending technology into higher education curriculums to enhance both the digital literacy and the intercultural awareness of all stakeholders involved.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14174](#)

Een recept voor een succesvolle implementatie van de tablet in het onderwijs !?

[auteur] Montrieux, Hannelore ; [auteur] Schellens , Tammy. - ISSN 1373-4318 - 2018.

In: Impuls voor onderwijsbegeleiding. - Jrg. 48 (2018), nr. 4 , p. 190-196

Tien jaar geleden deed de tablet zijn intrede op school.

- Zou die digitale tool het onderwijslandschap kunnen veranderen?
- In welke mate renderen die?
- Hoe kunnen ze optimaal ingezet worden?

Veel meningen en aannames deden de ronde, maar wetenschappelijk onderzoek ontbrak. De auteurs van Een recept voor een succesvolle implementatie van de tablet in het onderwijs onderzochten 2000 leerlingen en leraren naar het gebruik van de tablet.

- Welk potentieel hebben ze en welke richtlijnen kunnen we formuleren voor een succesvol gebruik in het secundair onderwijs?

[Blog Impuls](#)

Taal

39 - Taalbeleid

40 - Taalontwikkeling

41 - Woordenboeken

[c:vocv:14128](#)

[Project kruid - Breng het gerecht op smaak met een toegankelijke taal](#)

- Brussel : Hoge Raad voor de Justitie, 2018. - 39 p.

Het Krokusplan 2017-2020 van de Hoge Raad voor de Justitie (verder HRJ) is een meerjarenprogramma met verschillende projecten. Een daarvan is zorgen voor aandacht voor toegankelijke en begrijpelijke rechtstaal bij magistraten en niet-magistraten om de toepassing van het recht mogelijk te maken of te vergemakkelijken.

Deze tekst is een aanzet om alle medewerkers binnen en buiten justitie te stimuleren om permanent bezig te zijn met helder en toegankelijk taalgebruik, zowel mondeling als schriftelijk. Het is ook een instrument om initiatieven van de HRJ zelf en van gerechtelijke instanties of hun partners kritisch te beoordelen. De focus ligt op het juridisch taalgebruik dat verband houdt met gerechtelijke procedures. Deze tekst richt zich in de eerste plaats tot de juridische professionals.

De tekst is opgebouwd uit drie delen.

- Het eerste deel beschrijft de noodzaak om samen te werken aan een toegankelijk taalgebruik. De HRJ geeft ook enkele algemene richtlijnen mee.
- In het tweede deel brengt de HRJ verslag uit van de werkzaamheden van de werkgroep Toegankelijke en begrijpelijke rechtstaal die hij voor dit project oprichtte. De werkgroep analyseerde een reeks initiatieven over toegankelijke rechtstaal. Op basis van die analyse formuleert de HRJ een aantal concrete aanbevelingen om projecten rond toegankelijke rechtstaal meer kans op slagen te geven.
- Het derde deel is een handig overzicht van bestaande projecten (met contactadressen!) die anderen kunnen inspireren om ook te werken aan een toegankelijke rechtstaal. Een nuttige literatuurlijst sluit het geheel af.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14119](#)

[Interculturele communicatie in het hoger onderwijs. Uit de studiedag van het NUT](#)

[auteur] Merk, Vincent ; [auteur] Hoffman, Edwin. - 2018.

In: Online Les. - Jrg. 36 (2018)

Les 204 had als bijzonder onderwerp *Interculturele Communicatie*, oftewel communicatie en contact tussen personen met verschillende culturele achtergronden. Het onderwerp krijgt ook bij NUT, de vereniging van Nederlandse en Vlaamse Universitaire bijzondere aandacht.

Een van de themagroepen van het NUT, de themagroep *Interculturele Communicatie* (IC), organiseerde eind vorig jaar voor haar leden in Leuven haar eerste studiedag met als centrale topic Interculturele communicatie in het hoger onderwijs.

In dit artikel vindt u een kort verslag van de studiedag geschreven door Vincent Merk. Daarnaast geeft Edwin Hoffman, een van de sprekers, een samenvatting van zijn bijdrage aan de studiemiddag, over het bekende TOPOI-model.

[Klik voor meer info](#)

[NUT](#)

[c:vocv:14121](#)

[Afscheid van vakdidacticus en leesstimulator Theo Witte](#)

[auteur] Grezel, Jan Erik. - ISSN 1566-2705 - 2018.

In: Levende Talen magazine. - Jrg. 105 (2018), nr. 4, p. 34-35

'Lezen voor de lijst', 'bewuste geletterdheid', 'geïntegreerd literatuuronderwijs' - het zijn begrippen waar de naam Theo Witte aan is verbonden.

In maart nam hij afscheid als vakdidacticus van de lerarenopleiding aan de RU Groningen met een symposium over de toekomst van het literatuuronderwijs.

Een verslag.

[Klik voor meer info](#)

[Lezen voor de lijst](#)

[c:vocv:14185](#)

[Neerlandistiek - Online tijdschrift voor taal-en letterkundig onderzoek](#)

- (2018).

In: <http://www.neerlandistiek.nl/>

Neerlandistiek is een elektronisch tijdschrift voor de neerlandistiek dat dagelijks informeert over ontwikkelingen in het vakgebied voor iedereen die er belangstelling voor heeft. Het bouwt voort op de erfenis van onder andere het vroegere elektronische tijdschrift *Neder-L* en het online wetenschappelijke tijdschrift *Neerlandistiek.nl*.

De kern is voorlopig het oude *Neder-L*, waarvan de redacteurs zijn overgegaan naar deze mooiere website met meer mogelijkheden voor zowel redactie als lezers. Hetzelfde blijft dat er elke dag diverse artikelen rondom het thema neerlandistiek verschijnen. Bovendien zijn de archieven van *Neerlandistiek.nl* bij ons blijvend te lezen en ook zijn we in gesprek met verschillende andere neerlandici-bloggers voor bijdragen om een nóg gevarieerder aanbod te kunnen bieden.

→ [Archief](#)

→ [Neerlandistiek voor de klas](#)

Sociologie

43 - Multicultureel samenleving algemeen

44 - Welzijnswerk, kansarmoede

45 - Mensen in detentie

[c:vocv:14180](#)

[Van risicogroepen, kansengroepen en doelgroepen naar doelen, kansen en inclusie](#)

[auteur] Leroy, Fons ; [auteur] Ranschaert, Wendy. - ISSN 1379-7034 - 2018.

In: Over.Werk. Tijdschrift van het Steunpunt WAV. - Jrg. 28 (2018), nr. 1, p. 92-96

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14179](#)

[Belemmeren loonkosten de werkgelegenheid voor laaggeschoolden in België ?](#)

[auteur] Kampelmann, Stephan ; [auteur] Rycx, François ; [auteur] Saks, Yves ; [auteur] Tojerow, Ilan. - ISSN 1379-7034 - 2018.

In: Over.Werk. Tijdschrift van het Steunpunt WAV. - Jrg. 28 (2018), nr. 1, p. 84-90

In: Kampelmann, S., Rycx, F., Saks, Y., & Tojerow, I. (2018). Does education raise productivity and wages equally? The moderating roles of age and gender. *IZA Journal of Labor Economics*, 7(1).

De arbeidsmarktsituatie van laaggeschoolden is zorgwekkend in de meeste geavanceerde economieën, vooral bij jongeren en vrouwen. Beleidsmaatregelen die erop gericht zijn hun inzetbaarheid te verhogen, trachten hun productiviteit te bevorderen en hun loonkosten te verminderen. Nochtans bestaan er verrassend weinig bewijzen voor een discrepantie tussen door scholing bepaalde productiviteitswinsten en de overeenstemmende loonkostenverschillen.

Hoe staat het hiermee in België?

In dit artikel wordt een onderzoek naar dat vraagstuk toegelicht.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14178](#)

[Doelgroepen aan het werk ? Een blik op de arbeidsmarktpositie van de doelgroepen uit het Vlaams Doelgroepenbeleid](#)

[auteur] Scholiers, Bart ; [auteur] Vansteenkiste, Sarah. - ISSN 1379-7034 - 2018.

In: Over.Werk. Tijdschrift van het Steunpunt WAV. - Jrg. 28 (2018), nr. 1, p. 19-26

Op 1 juli 2016 ging het nieuwe Vlaams *Doelgroepenbeleid* van start. Dit vernieuwde doelgroepenbeleid richt zich op het verhogen van de tewerkstelling bij drie specifieke groepen: laag- en middengeschoolde jongeren (-25 jaar), 55-plussers en personen met een arbeidshandicap. Om dit te realiseren, kent de Vlaamse Regering een vermindering van de werkgeversbijdragen toe voor de doelgroepen.

In dit artikel geven we een overzicht van de tewerkstellingskansen van deze doelgroepen en gaan we na welke deelpopulaties in de doelgroepen al relatief sterk staan op de arbeidsmarkt en welke extra aandacht verdienen. Daarnaast brengen we ook steeds de relatie van de niet-werkenden uit een doelgroep tot de arbeidsmarkt in kaart.

Dit artikel vormt een uitbreiding bij de boordtabel doelgroepen die ontwikkeld wordt voor de monitoring van de doelgroepen uit het Vlaams *Doelgroepenbeleid*. De verschillende cijferreeksen uit de boordtabel zullen ook ter beschikking gesteld worden op de website van het [Steunpunt Werk](#).

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14184](#)

[Zorgtrajecten voor geïnterneerden. Hoe de uitstroom verbeteren ?](#)

[auteur] Vandezande, Véronique ; [prom.] Demeyer, Barbara. - Brussel : Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, 2018. - 40 p.

Rapport

Om de zorgnoden van geïnterneerden beter te kunnen inschatten, werden in 2016 89 voorzieningen bevroegd. De bevraging omvatte een kwantitatief gedeelte en drie open vragen. De vragen peilden naar faciliterende factoren voor de doorstroom van geïnterneerden en naar aanbevelingen voor het Vlaamse beleid.

Het rapport behandelt de resultaten van die kwalitatieve bevraging.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14175](#)

[Naar een nieuwe Brusselse gevangenis. Gedetineerden denken mee](#)

[auteur] Naessens, Liesbeth ; [auteur] De Koster, Katrien ; [auteur] Segaert, Frederik. - Brussel : Odisee - Vrije Universiteit Brussel., 2017. - 23 p.

Liesbeth Naessens, Katrien De Koster en Frederik Segaert schreven een verslag over hun onderzoek naar de gevangenis van de toekomst.

Zij bevroegen gedetineerden in de Brusselse gevangenissen van Sint-Gillis, Vorst en Berkendaal. Gedetineerden vertelden dat ze zich meer mens willen voelen, meer begeleiding willen, en hopen op een gefaseerd en individueel traject naar hun vrijlating.

→ [Klik voor meer info](#)

→ [Artikel Sociaal net](#)

[c:vocv:14164](#)

[Van gevangeniscel naar klaslokaal. Een case study naar de NT2-modules in de gevangenis](#)

[auteur] Vanlommel, Kristel ; [auteur] Van Petegem, Peter. - Antwerpen : Universiteit Antwerpen, 2018. - 98

p.

Externe opdrachtgever: Vocvo vzw Vlaams ondersteuningscentrum voor het volwassenenonderwijs - Inge Van Acker

De laatste decennia is het percentage gedetineerden met een niet-Belgische nationaliteit meer dan verdubbeld in de Vlaamse en Brusselse gevangenissen (Federale Overheidsdienst Justitie, 2017). Men zou verwachten dat deze stijging zich weerspiegelt in een toename van het aantal gedetineerden aan de NT2-modules.

Vocvo stelt echter vast dat er geen stijging is van het aantal deelnemers aan de lessen Nederlands. Om die reden nemen we het NT2-aanbod in de Vlaamse en Brusselse gevangenissen onder de loep. Specifiek brengen we in kaart in welke mate gedetineerden aan de NT2-modules participeren. Vervolgens wordt een diepte-onderzoek in de vorm van een case study in de gevangenis van Merksplas uitgevoerd.

Doel van dit onderzoek is om de motieven tot participatie na te gaan en te meten in welke mate de lessen tegemoetkomen aan de basisbehoeften, autonomie, verbondenheid en competentie, van de gedetineerden. In iets meer dan de helft van de Vlaamse en Brusselse gevangenissen is er een NT2-aanbod.

De uitval van de cursisten is echter groot. Bijna 30% van hen valt uit voordat een derde van de module achter de rug is. Gedetineerden die willen deelnemen worden vooral gedreven door autonome motivatie, waarbij het leergedrag wordt gedetermineerd door redenen die aansluiten bij de eigen wensen en waarden. Amotivatie vormt slechts een beperkte verklaring voor het niet deelnemen aan de lessen NT2. Als barrières worden er vooral praktische redenen aangehaald. Wat betreft de drie basisbehoeften worden op er op basis van de resultaten uit het onderzoek suggesties ter verbetering geformuleerd.

De bevindingen vanuit de zelfdeterminatietheorie zijn een eerste aanzet om de lage participatiegraad te verklaren. Verder onderzoek naar andere oorzaken van niet of lagere participatie aan NT2-lessen kan wenselijk zijn.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14131](#)

Minister Geens : Kleine detentieprojecten kunnen niet zomaar de gevangenis vervangen

[auteur] de Preter, Jeroen ; [auteur] Demeulemeester, Simon. - Brussel : 2018. - 2 p.

In: Knack.be. - 2018, 12/06/18

Volgens gevangenisdirecteur Hans Claus moet het hele gevangenisstelsel op de schop. Minister Koen Geens (CD&V) reageert: 'Bij kleinschalige detentieprojecten is het en-en verhaal belangrijk.'

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14132](#)

Moeten we alle gevangenissen sluiten en vervangen door kleine detentiecentra ?

[auteur] de Preter, Jeroen ; [auteur] Demeulemeester, Simon. - Brussel : 2018. - 10 p.

In: Knack. - 2018, 13/06/18

De Luikse moordpartij van draaideurcrimineel Benjamin Herman zet de discussie over zin en onzin van gevangenisstraffen op scherp.

Hans Claus, directeur van de gevangenis van Oudenaarde, bepleit een radicaal andere aanpak. Collega-experts en buitenlandse voorbeelden spreken hem niet tegen.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14138](#)

Participatie- en inspraakinitiatieven in de gevangnissen van Vlaanderen en Brussel : een kwalitatief onderzoek naar inspraak en participatie van gedetineerden

[auteur] Aouad, Karima ; [prom.] Brosens, Dorien. - Brussel : Vrije Universiteit Brussel, 2017. - 62 p.

Masterproef in de Agogische Wetenschappen

Het doel van dit onderzoek is om in kaart te brengen welke participatie- en inspraakinitiatieven aanwezig zijn in Vlaamse en Brusselse gevangnissen en welke gedetineerden deelnemen aan deze initiatieven.

Daarnaast wordt gekeken naar de ervaringen van de betrokkene actoren en de voordelen die participatie heeft. Vooreerst vonden drie focusgroepen plaats met de medewerkers van De Rode Antraciet, eveneens de vragende partij van dit onderzoek. Nadien werden er 12 individuele interviews afgenomen met professionelen en gedetineerden uit de gevangnissen van Antwerpen, Gent, Hasselt en LeuvenCentraal. Er zijn verschillende participatie- en inspraakinitiatieven aanwezig in de gevangnissen.

Het gedetineerdenoverleg is de meerderheid van de gevangnissen aanwezig, maar de werking van het overlegorgaan verschilt per gevangenis. Daarnaast is er in elke gevangenis een hulp- en dienstverleningsaanbod en projecten aanwezig. Als laatste is peer support terug te vinden in alle gevangnissen.

De peer support heeft een informeel karakter. De respondenten staan positief tegenover de aanwezigheid van de participatie- en inspraakinitiatieven. Daarnaast staan ze kritisch ten opzichte van het overlegorgaan. De gedetineerden die deelnemen aan het aanbod zijn vooral gedetineerden die de Nederlandse taal spreken, mondig zijn en actief zijn in de gevangenis.

Doordat het aanbod in de gevangnissen vooral in het Nederlands is, vallen voornamelijk anderstalige gedetineerden uit de boot.

Daarnaast zorgt participatie voor een aantal voordelen voor de gedetineerden, de gevangenis en de samenleving. Verder blijkt uit het onderzoek dat niet alle participatie- en inspraakinitiatieven optimaal uitgewerkt zijn en dat de initiatieven in de meeste gevangnissen van elkaar verschillen. De aanbevelingen richten zich op het uitbouwen van participatie in de gevangnissen op beleidsniveau, zodat er een participatiecultuur ontstaat en het inzetten van peer support om het aanbod bekend te maken bij medegedetineerden.

[Klasbak](#)

[c:vocv:14137](#)

Participatie en internering. Een onderzoek naar de betekenis van participatie aan het vrijetijdsaanbod

[auteur] Ahmidach, Sana ; [prom.] Brosens, Dorien ; [prom.] Haudenhuyse, Reinhard. - Brussel : Vrije Universiteit Brussel, 2017. - 41 p.

Masterproef in de Agogische Wetenschappen

Dit kwalitatief onderzoek beoogt het vrijetijdsaanbod voor geïnterneerden in de gevangnissen Antwerpen en Merksplas in kaart te brengen. Daarnaast wordt er in dit onderzoek gekeken naar wat de participatie aan dit aanbod betekent voor het verblijf en re-integratie van geïnterneerden. Aan de hand van interviews zijn de resultaten verzameld. Deze interviews zijn in de vorm van zes focusgroepen afgenomen.

In zowel de gevangenis van Antwerpen als Merksplas zijn er twee focusgroepen met geïnterneerden en één focusgroep met het zorgteam uitgevoerd. De verkregen data zijn geanalyseerd door gebruik te maken van het analyseprogramma MaxQDA en nadien verwerkt in deze masterproef.

Uit dit onderzoek blijkt dat de gevangnissen Antwerpen en Merksplas een gevarieerd vrijetijdsaanbod hebben voor geïnterneerden gaande van sport- en crea-activiteiten tot discussiegroepen. De meerderheid is tevreden met het vrijetijdsaanbod en zegt hun verblijf aangenamer te maken. De voorkeur van geïnterneerden gaat vooral naar de sportactiviteiten, waarbij zij zich kunnen uitleven. Daarnaast kunnen crea-activiteiten ook leuk en gezellig zijn. Zowel de geïnterneerden als het zorgteam zijn van mening dat vrijetijdsactiviteiten

ontspannend horen te zijn. Het deelnemen hieraan is volgens de geïnterneerden ontspannend. Toch kunnen deze vrijetijdsactiviteiten voor stress zorgen bij al te veel prikkels, mogelijke conflicten of het gevoel geobserveerd te worden. In dit onderzoek blijkt dat 'uit de cel' zijn, sociale contacten en het krijgen van een beloning of bijdrage redenen zijn waarom men participatie.

'Uit de cel' zijn, is hierbij de voornaamste reden, gevolgd door de sociale contacten. Het hebben van deze contacten biedt hen steun en houdt hun van vereenzaming en isolatie. Tenslotte helpen de vrijetijdsactiviteiten hen bij het leren van sociale en praktische vaardigheden. Toch heerst het gevoel dat de vrijetijdsactiviteiten hen niet helpen bij de re-integratie, maar wel op de voorbereiding naar de werking van een psychiatrische inrichting.

[Klasbak](#)

[c:vocv:14139](#)

[Bekendmaking hulp- en dienstverlening in de gevangenis van Antwerpen : een kwalitatief onderzoek naar de informatiekkanalen](#)

[auteur] El Marchouhi, Fatima ; [prom.] Brosens, Dorien. - Brussel : Vrije Universiteit Brussel, 2017. - 66 p.

Masterproef in de Agogische Wetenschappen

In de gevangenis van Antwerpen blijkt de informatie over het hulp- en dienstverleningsaanbod niet altijd tot aan de gedetineerden te komen.

In dit onderzoek wordt er daarom onderzocht welke informatiekkanalen er in deze gevangenis gebruikt worden om het aanbod bekend te maken.

Het doel van het onderzoek is om in kaart te brengen welke kanalen gebruikt worden om de mannelijke gedetineerden te informeren over het hulp- en dienstverleningsaanbod, alsook te onderzoeken hoe de gedetineerden staan tegenover deze informatiekkanalen. Als laatste wordt er onderzocht welke kanalen het meest en het minst worden geraadpleegd. De resultaten hiervoor werden bekomen door middel van vijf focusgroepen te interviewen bestaande uit twee Nederlandstalige groepen, een Engelse, een Franse en een Berberse groep.

Deze interviews werden opgenomen om alles letterlijk te kunnen uittypen. Hierna werd de data handmatig geanalyseerd en verwerkt in de resultaten. Uit dit onderzoek blijkt dat de meerderheid van de ondervraagde gedetineerden hun medegedetineerden als de beste informatiekanaal ervaren.

De rapportbriefjes zijn gekend onder gedetineerden, maar de werking hiervan verloopt niet goed volgens hen. De penitentiaire beambten zijn op de hoogte van het aanbod, maar kunnen er verder geen informatie over verschaffen. Er kan geconcludeerd worden dat de meerderheid van de informatiekkanalen die gebruikt worden in de gevangenis van Antwerpen geen succes zijn omwille van de talen die gebruikt worden.

Daarnaast blijkt dat gedetineerden moeilijk te bereiken zijn en informatie op maat nodig hebben. De informatie kan voor deze gedetineerden bijvoorbeeld voorgelezen worden of vertaald worden door tolken zoals medegedetineerden of penitentiaire beambten. Onder gedetineerden bevinden zich anderstaligen en laaggeletterden waardoor gedetineerden tot een kwetsbare groep behoren.

Vervolgens zouden de gedetineerden graag alles gedigitaliseerd zien in de toekomst waarbij gebruik wordt gemaakt van alle talen die aanwezig zijn in de gevangenis zodat de informatie toegankelijk is voor iedereen.

[Klasbak](#)

[c:vocv:14141](#)

[Dynamische veiligheid: Een kwalitatief onderzoek naar de definiëring en de relatie met hulp- en dienstverlening in de gevangenis van Antwerpen](#)

[auteur] Wilms, Femke ; [prom.] Brosens, Dorien. - Brussel : Vrije Universiteit Brussel, 2017. - 96 p.

Masterproef in de Agogische Wetenschappen

Dit onderzoek tracht op zoek te gaan naar aspecten van het hulp- en dienstverleningsaanbod die de dynamische veiligheid beïnvloeden. Ook de betekenis van het begrip voor hulpverleners en beambten komt aan bod. Maatschappelijke en politieke veranderingen, zoals de overbevolking en besparingen, hebben een grote invloed op de werking van gevangnissen.

Ze verhogen de werkbelasting van penitentiaire beambten waardoor constructieve relaties tussen beiden onder druk komen te staan, en de dynamische veiligheid vermindert. Deze veranderingen blijken ook een negatieve impact te hebben op het hulp- en dienstverleningsaanbod, dat hierdoor vaker afgelastingen kent. Aan de hand van individuele interviews bij drie respondentengroepen blijkt dat het hulp- en dienstverleningsaanbod een belangrijke factor is voor het creëren van dynamische veiligheid. Participatie van gedetineerden aan het aanbod kan voor minder frustraties zorgen, waardoor er minder incidenten plaatsvinden. Deelname aan het aanbod verkleint ook de kans op recidive doordat gedetineerden aan hun re-integratie kunnen werken.

Een uitbreiding van het aanbod, bijvoorbeeld op cultureel vlak, het beperken van afgelastingen en een betere afstemming op de noden en behoeften van gedetineerden, zijn echter wenselijk. Belangrijk voor dynamische veiligheid is het wederzijdse respect tussen de drie respondentengroepen.

Een gebrek hieraan, bijvoorbeeld door agressieve gedetineerden of geroddel tussen collega's onderling, kan de veiligheid verminderen. Hulpverleners en medegedetineerden die een luisterend oor bieden aan gedetineerden, alsook beambten die gedetineerden op een menselijke manier behandelen, kunnen frustraties doen dalen waardoor de veiligheid verhoogt.

Extra inzetten op opleidingen voor beambten, zoals communicatievaardigheden, blijkt nodig om beter te kunnen inspelen op de diverse gevangenispopulatie. Dit kan de onderlinge contacten, zowel met hulpverleners, collega's als gedetineerden, ten goede komen, waardoor de dynamische veiligheid verhoogt.

[Klasbak](#)

[c:vocv:14140](#)

[Educatie aan buitenlandse gedetineerden aangeboden door het thuisland. Evaluatie van de pilotprojecten van het FORINER-project](#)

[auteur] Hahn, Birgit ; [prom.] Brosens, Dorien. - Brussel : Vrije Universiteit Brussel, 2017. - 66 p.

Masterproef in de Agogische Wetenschappen

Gedetineerden worden beschouwd als een kwetsbare groep binnen de samenleving, waarbij buitenlandse gedetineerden als nog meer kwetsbaar aanzien kunnen worden. Hoewel er binnen gevangnissen een educatieaanbod is, krijgen buitenlandse gedetineerden minder onderwijsmogelijkheden dan nationale gedetineerden.

Ze worden geconfronteerd met een taal die ze niet spreken, een andere cultuur waar ze zich aan moeten aanpassen, een gebrek aan contact met het thuisfront, etc. Het volgen van educatie tijdens detentie zou voor een positieve wending kunnen zorgen na vrijlating. Vanwege de taalbarrière kunnen buitenlandse gedetineerden vaak niet deelnemen aan deze educatieprogramma's.

Door educatie aan te bieden vanuit het thuisland van de buitenlandse gedetineerden wil het Europese FORINER-project iets doen aan de participatiebarrières die buitenlandse gedetineerden ervaren.

12 pilotprojecten werden opgezet om educatie uit het thuisland aan te bieden aan Europese gedetineerden die hun straf uitzitten in een ander Europees land. Binnen deze masterproef worden de pilotprojecten geëvalueerd en een antwoord gegeven op volgende onderzoeksvragen:

1. Welke pilotprojecten zijn gevormd en hoe wordt hier vorm aan gegeven?
2. Welk profiel hebben de deelnemende buitenlandse gedetineerden?
3. Hoe schatten gedetineerden die deelnemen aan de pilotprojecten hun basisvaardigheden, kwaliteit van leven en controle over het leven in?
4. Wat zijn de motieven van gedetineerden om deel te nemen aan het FORINER-project?

Uit het onderzoek blijkt dat computer gebaseerde educatie aanbieden niet vanzelfsprekend is, hoewel de pilootpartners van het project online educatie in de toekomst mogelijk willen maken. Gedetineerden die kort in de gevangenis verblijven of op korte termijn kunnen vrijkomen, nemen het meeste deel aan het project. Jonge gedetineerden schatten hun zelfstudie-, wiskundige- en ICT-vaardigheden hoger in dan oudere gedetineerden. Op basis van de nationaliteit geven Nederlanders aan de meeste wiskundige vaardigheden te bezitten. Zeer duidelijk komt naar voor dat de buitenlandse gedetineerden voornamelijk deelnemen om te leren over een interessant of belangrijk onderwerp.

[Klasbak](#)

[c:vocv:14143](#)

[ICT in detentie : Prison Cloud als brug tussen gevangenis en samenleving ?](#)

[auteur] Van Steenberghe, Joline ; [prom.] Roose, Rudi. - Gent : Universiteit Gent, 2017. - 60 p.

Masterproef voorgelegd voor het behalen van de graad master in het Sociaal Werk

Het gebruik van informatie- en communicatietechnologieën (ICT) dringt door tot in de kleinste poriën van ons bestaan. ICT-gebruik houdt geen halt aan de deuren van een gevangenis. Om aan deze digitale evolutie tegemoet te komen, werd in de gevangenis van Beveren en Leuze Prison Cloud geïmplementeerd. Prison Cloud is een sterk beveiligd online dienstenplatform dat een gedetineerde de kans geeft een aantal handelingen vanop cel uit te voeren. In dit kwalitatief onderzoek werd de vraag gesteld wat de installatie van Prison Cloud betekent voor de hulp- en dienstverlening in detentie in relatie tot re-integratie.

Om deze vraag te beantwoorden werd een documentenanalyse van beleidsdocumenten uitgevoerd en semigestructureerde interviews van gedetineerden afgenomen.

Uit de eerste analyse kwam naar voor dat Prison Cloud beleidsmatig vanuit verschillende logica's wordt ingevoerd: de logica van het recht, de logica van de hulp, de logica van de responsabilisering en de logica van de re-integratie. Prison Cloud situeert zich op het snijvlak van deze vier logica's en afhankelijk van de beleidsinstantie krijgt de ene logica een dominantere positie toegewezen dan de andere.

Uit de interviews bleek dat gedetineerden naast een algemene positieve indruk van Prison Cloud verschillende kanttekeningen toevoegen. Deze kanttekeningen vormen dualiteiten die in Prison Cloud verscholen zitten: de dualiteit van contact, de dualiteit van controle en de dualiteit van re-integratie.

Samenvattend kan gesteld worden dat voor gedetineerden de installatie van Prison Cloud het risico op een afzwakking van de hulp- en dienstverlening kan inhouden. Algemeen kan geconcludeerd worden dat Prison Cloud een hulpmiddel kan betekenen maar niet gelijkgesteld mag worden met hulpverlening. Bovendien bevat Prison Cloud weinig kansen om bij te dragen tot re-integratie. Aangezien Prison Cloud wordt ingezet ter versterking van het hulp- en dienstverleningsaanbod is het belangrijk Prison Cloud blijvend in de hulp- en dienstverleningskaart te brengen en te positioneren ten aanzien van re-integratie.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14145](#)

[Een onderzoek naar de impact van een open of gesloten gevangenisstelsel op de toekomstige huisvesting van gedetineerden](#)

[auteur] Deceuninck, Daphne ; [prom.] Eechaut, Vincent. - Gent : Universiteit Gent, 2017. - 147 p.

Masterproef neergelegd tot het behalen van de graad van Master in de criminologische wetenschappen

De doelstelling van deze masterproef is inzicht krijgen in de impact van een open of gesloten gevangenisstelsel op de toekomstige huisvesting van gedetineerden. Dit inzicht zal tot stand komen door een vergelijking te maken tussen twee onderzoeken waarvan één is afgenomen in het Penitentiair Landbouwcentrum Ruiselede (PLC) en één in de gevangenis van Oudenaarde. Beide onderzoeken peilen naar het zicht dat gedetineerden hebben op huisvesting tijdens hun

detentie. De centrale onderzoeksvraag is dan ook: *Wat is de impact van een gesloten of open gevangenisstelsel op het zicht dat gedetineerden hebben op latere huisvesting?*

Om een antwoord te vinden op de centrale onderzoeksvraag werden drie subvragen opgesteld:

- Welke risicofactoren werken in op de huisvestingssituatie van gedetineerden?,
- Welke vorm van ondersteuning is er (nationaal en internationaal) voorzien tijdens detentie om gedetineerden te helpen bij het vinden van een woonst? en
- Hoe manifesteert deze problematiek zich in de gevangenis van Ruiselede en Oudenaarde?.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14133](#)

[Wij blijven mensen! Gedetineerden over de gevangenis van de toekomst](#)

[auteur] Naessens, Liesbeth ; [auteur] De Koster, Katrien ; [auteur] Segaert, Frederik. - 2018. - 10 p.

In: <https://sociaal.net>

De Luikse moordpartij van draaideurcrimineel Benjamin Herman zet de discussie over zin en onzin van gevangenisstraffen op scherp. Hans Claus, directeur van de gevangenis van Oudenaarde, bepleit een radicaal andere aanpak. Collega-experts en buitenlandse voorbeelden spreken hem niet tegen.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14125](#)

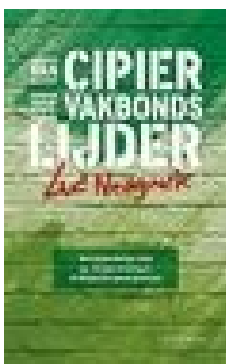
[Zin en onzin van het penitentiair verlof](#)

[auteur] Vanhouche, An-Sofie. - Brussel : VRT Nieuws, 2018. - 3 p.

Naar aanleiding van het dodelijke en bijzonder tragische schietincident in Luik gaan vandaag stemmen op om de uitgaansvergunningen en de penitentiare verlopen af te schaffen. Bovendien kondigde Premier Michel in het parlement aan dat hij het penitentiair verlof wil herzien.

Naast alle begrijpelijke emoties die dit incident oproept, is het nu ook belangrijk dat we trachten om de dieperliggende logica achter deze strafuitvoeringsmodaliteiten te begrijpen. Het afschaffen van uitgaansvergunningen en penitentiare verlopen kan op termijn immers net meer risico's inhouden.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14176](#)

[Van ciper tot 'vakbondslidder' : een eigenzinnige visie na 35 jaar ervaring in de Belgische gevangnissen](#)

[auteur] Neiryck, Luc. - ISBN13 978-94-92944-08-5 - Nevele : Nevelland, 2018. - VI, 112 p., ill.

Luc Neiryck kwam als bij toeval terecht in de wereld van de gevangnissen. Eerst als ciper, later uit overtuiging ook als vakbondsafgevaardigde en meer. Zijn memoires over deze periode vormen géén encyclopedie, wel een persoonlijk relaas van vijfendertig jaar werken in

en voor het Belgische gevangeniswezen.

Van cipier tot vakbondslidder bestaat uit tal van anekdotes, maar biedt ook een onderbouwde visie op de werking van onze penitentiaire instellingen, zowel op politiek vlak als administratief. Pessimistisch of hoopvol? Ontdek het zelf!

[Inhoud](#)

Leermiddelen

Nederlandse Taal

[c:vocv:14135](#)

[Luisterogen in het Museum Plantin-Moretus](#)

- Museum Plantin-Moretus

Net zoals Christoffel Plantin, zelf een anderstalige nieuwkomer afkomstig uit Frankrijk, beheerste de Nederlandse taal nooit volledig. Daarom gaf hij het eerste Nederlandstalige woordenboek uit. Met de kaartenset '*Luisterogen' treden leerlingen in Plantins voetspoor*'.

MAPJE

Luisterogen: een mapje met daarin kaarten met tien woorden. De spelleider is de eigen leerkracht of begeleider van laaggeletterde of taalarme jongeren of volwassenen. Samen bezoeken zij het museum. De woorden op de kaartjes hebben meervoudige betekenissen, zoals bijvoorbeeld ik, kunst of spiegel.

[Klik voor meer info](#)

Talen

Wiskunde

ICT

[c:vocv:14160](#)

[Handleiding - Mijn computer is leuk. Ouders praten samen over computers, kinderen en opvoeding](#)

[auteur] van Leeuwen, Marjolijn. - Utrecht : PHAROS, 2014. - 39 p.

Samen uitgegeven met: [Mijn computer is leuk / Pharos. - Utrecht, 2014](#)

Laagdrempelige mediaopvoedondersteuning voor ouders met jonge kinderen.

Voor wie is deze handleiding?

De handleiding is voor: - mediacoaches, opvoedadviseurs en andere professionals die mediaopvoedondersteuning geven. - vrijwilligers die bijeenkomsten voor ouders begeleiden.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14159](#)

[Mijn computer is leuk](#)

[auteur] Pharos. - Utrecht : PHAROS, 2014. - 12 p.

Samen uitgegeven met: [Handleiding - Mijn computer is leuk. Ouders praten samen over computers, kinderen en opvoeding / van Leeuwen, Marjolijn. - Utrecht, 2014](#)

Laagdrempelige mediaopvoedondersteuning voor ouders met jonge kinderen. Dit voorleesboekje biedt op een speelse manier mediaopvoedondersteuning aan ouders met

jonge kinderen (2,5 6 jaar). Het boekje is geschikt voor alle ouders, inclusief ouders die moeite hebben met lezen of met de Nederlandse taal.

Tijdens het voorlezen van *Mijn computer is leuk* komen ouders met hun kinderen aan de praat over onder andere spelletjes en skypen, reclame, op tijd stoppen met de computer en lekker buiten spelen.

[Klik voor meer info](#)

Maatschappelijke oriëntatie

Verhalen

Heb je nog vragen?

Contacteer dan onze infotheekverantwoordelijke.

De infotheek is enkel na afspraak te bezoeken.

Mail naar ludwine.liefooghe@vocvo.be of bel naar 015 44 65 11 om een afspraak te maken.

Vorige bibaanwinsten

Infotheek

Vocvo, Frederik de Merodestraat 27, 2800 Mechelen

t. 015 44 65 00

e. ludwine.liefooghe@vocvo.be

w. www.vocvo.be

